

Z českých mlýnů

Napsal KAREL TUMA.

Jak se hledal utopený kamarád,

"Tyhle hospody, tyhle hospody!" broučel starý Štěpán, přivozník v Hlásné Třebáni pod "Kaftejmem", jak se tenkrát ještě vůbec našemu starostlivému Karlovi Týnu na Berounce říkalo; "tyhle hospody, to jsou Sodomy světa!"

To když ho takhle z nejlepšího spánku v jeho boudě hodně po půl noci vyburcovala od muziky se vracející rozmašřovaná plavajnická chasa z Dolnotřebánského a potom mu se smíchem zaplatila leda patama.

"Dobře, že byl, chudák, navzdíř na obě uši jako poleno a nedoslechl toho chchtu, jaký jeho mravokárná naučení na pramici tvrdila: sám ze prý arci nepáchne do hospody, poněvadž prý tam má už moc tupou a starou — sekuru, ale za to prý si "pro ni" silně posílá k židovi a to prý někdy až třikrát za den.

Než, kdo pak by na takovou rozmašřovanou chasťco dal! Nechají mladinkého hrášku u cesty s pokojem, nadtož starého Štěpána. Jediný ze všech, jenž si ho nikdy nedobíral a nikdy se mu nesmál, nýbrž vždy zkroutěně Štěpánovo kázání poslouchával, býval stupeň Napadal.

Však ne abyste si proto snad mysleli, že by byl býval nějakým mlynářským svatým. To tak! Jen byste ho měli slyšet, když byl střízlivý, jak znal rozvažovat. Ale jakmile se trochu napil — a to bývalo, pane Bože, skoro ob den — inu potom legrace s tou jeho rozmoždánkou opicí. Asi tak do čtvrté sklenice v nejlepšíh rozmaru a nejbujnější vtípků z celé společnosti, při páté ale už začal "zpívat", jak se ale dal do zpěvu, už to na něj šlo. S veselými začal, ale za pět minut už byl "v loučení" do mol a při šesté už jen šáteč ždímal! "Kdybych já věděl, že letos umru," byla pak jeho nejzamilovanější, a při tom padal po řadě karamádům okolo krku a plakal nad tou svou "dubovou truhlou" a nad tím svým čouletým mládencetvím jako jeden nešťastný siroteček, až mu srdce usedalo.

Nasmáli se mu nezbedové karamádi, jak se samo sebou rozumí, pro to habadě! On si stokrát předsevzal, že se víckrát neopije, ale kdo proti osudu, když je zrovna čerstvé od sudu a žizně na celé stavidlo nadržáno! A jakmile jednou k té potměšilé chmelovině přisedl — kdo může za náuru, už to s ním kroužilo zase jen do mol!

"Nic horšího na světě," nařikával, "než takovýhle slabý piják jako já jsem!"

Jako pak nevyhojíte žádného starého myslivce z jeho pověry v "černé koule", které se lejou tu noc před svatým Filipem a Jakubem na křižovatce v lese pod starou sosnou nad zafikáným ohněm, tak sobě nedal taky náš Napadal životu mocí vzít, že ten "pandrhol", totiž ten kulhavý krajánek Brousil, který tu v loni o žolích pomáhal, jistě jistě něco zná proti opici! Neboť, lidé zlatí, viděli jste ho kdy pít, toho pandrholu? Saharská poušť s mořskou houbou nic proti tomu holandru! Co ten člověk snes', žádný běhoun nevydrží. To už musilo být, když ho zmohla. Ale i když ji měl hodně divokou, blak ví, jak to dělala: za hodinku vám jako když to s něho spadne, čerstvý jako fetekev, s vrchovitým věrtemel o té své chromajlické noze po schůdkách na koš jako veverka, jazyk zase jako pružinka — inu, zkrátka: chlapík jako strunka, div a zážrak k neuvěření!

Co se na něho už Napadal navzpomínal. V loni mu ten "pandrhol" nechtěl své tajemství sdělit "za žádný peníz světa" — poněvadž mival tenkrát náhodou při sobě víc drobných než Napadal sám; ale — letos neal loni; letos už má Napadal na ty čáry proti opici ustřídané dvě staré zlatky, su a tēm pandrholu Brousil ptece neodolá.

Kde jen u všech černáků po hřbítech pekajících brousil? Sbíhají přec: letos na Petra a Pavla že ho svatý Zelený Třebáň se slávou uvítá jako křižáka pána, až přijde na ně on "pandrhol", vedle kterého obě jeho karamád "uřídí". A letos už onal Anna má a doho-

ba pořád ještě kdes, ani o něm slychu.

Pomysleme si tedy ty oči Napadalovy, když se včera po té "poslední" opičce své o sedmé z rána v šalandě probudil a na lavici spatřil svého zlatého vytoženého — Brousila!

"Pandrholo! Pozdrav Tě Böh!" zaradoval se a už si oba utřáli kníry, aby si dali po karamádské hubičce.

Nebylť náš povedený Brousil jen tak všelijakým tuctovým krajanekem, což jsme už také důvtipně hned merčili při zmluce, že byly v loni doby, kdy mival při sobě drobných. Nu a to je přece slovo, že ne? Krom všech žertů, Brousil byl takto kapitální chasník, do práce jako kat, jen když chtěl, ale to je za zatrapená mlynářská nemoc, že se člověku tak časem nechce, obzvláště když je člověk tak drobet — tentonc — jak pak bych se jen vyjádřil? — nu tak: "pandrholo", jak Napadal říká. Brousil pracoval jen tenkrát, když byl už zase tak pořádně "osekaný", že moh' tu svou kvadrobu prodat prvnímu hastroši do zelí a když ta mršina portmonka i s kováním vážila ještě o něco méně než co by straka na ocace unesla.

Jak mu otrnulo, jak se ošatil a cítil trochu šouřku v kapse, už s ním ne k obstará: "Ty hospody! Ty nešťastné hospody!" jak starý Štěpán na přivoze vždy broučkával.

Tentokrát přišel Brousil na Třebáňský zase jak náleží "osekaný" a proto každý snadno uvěřil, s jakou radostí hopkovala ta jeho "náručí" ještě toho samého večera podle štědrého kamaráda Napadala do místní hospody. Šli jen sami dva; proč, každý uhoďne. Při třetí už nemoh' Napadal vydržet a při čtvrté už to — vědě! Ale zůstal nad tou hloupostí až celý tumpachový. Víte, v čem záležely celé ty čáry Brousilovy, jimiž znal si tak fortelně odhánět ostudu opicí? Jednoduše v tom, že se i s ní pokaždé běžel do teky vykoupit!

"Ale člověče," trnul Napadal, "a to se pranic nebojíte o své zdraví?" "Eh, kde!" smál se na to pandrhol, "studená voda nejlepší doktor od jakživa, když člověku hlava hoří. To mi poradil jeden Rus z Lodomerie; od těch čas to dělám napotád a jsem, chvála pánu Bohu, při tom taky pořádně jako Rus! Dnes to bude nějaké pokopání, noc teplá jako pec a voda jako louh; skoro by měla být studenější."

Napadal dostával na koupel chuť. Ale po páté už se dal zas do svých písniček a už byl zase z klíhu.

Když pak o půl noci sešli za pilu k řece a chladný vánek z vody profukoval rozpačené vesty, tu našeho rozbitého Napadala rozrazil taková hrůza a ozkoust' před tou koupelí, že se nechtěl za celý svět slevkat. Darma mu smíchy se kukající Brousil ukazoval mělčinu, "kam by si mohly slepice troufat' nic naplat: "Bratříčku, toho na mne nezádej!" křivil Napadal, "já bych z toho měl smrt, zejtra byste mne našli a pozejtří funus! Fu a brečel, až mu srdce usedalo.

"Nu tak se vykoupí sám, když nechceš ty!" vysmál se zající Brousil na celé kolo a doprovodil starého blázinka ke mlýnu. "Ale neutop se mi, karamáde," iamentoval Napadal ještě na rozchodu; "to víš, kde pak bych zas takového pandrholu jako jsi ty našel. . . ."

Mezi svlékáním na posteli pořád se mu ten koupající se "pandrhol" mrtolil a motal na mysli i na jazyku; skoro se Napadalovi až stýskalo tak samotinkému v šalandě, když tu, — slyš kroky: jen že to nebyl vykoupěný Brousil, nýbrž stárek vracející se, rozumí také pořádně rozmašřovaný z hospody.

"Neviděl jsi Brousila?" "Ne." "Koupá se nad pilou." "Teď?" podivil se stárek. "Le-da blázen!" "Inu koupá se tam, když ti povídám." "Já neviděl nikoho."

Za chvíli vrátili se mládek se sekerníkem, šli také cestou po břehu, ale neviděli živé duše ve vodě.

Než, rozčarováním Napadala to zblá.

"To není nic! Pojďme ho hledat spolu karamádi!" strhl poplach.

I šli. — U pilu nikoho. Volají. Brousil se neozývá. Jdou pořád dál a dál proti vodě, prohlížejí břeh, kde to jenom pro vrbové proutí v noci možno, volají stále, — leč Brousil ani muk a nikde ani boty po něm.

"Vždyť jsem mu to povídal," nařiká chudák Napadal, "že to není nic s opicí do vody!" a tržl od karamádu ještě včítky, proč ho pustil, že měl mít z opilého rozum.

"Jako bych mu byl ještě málo" — nu, vždyť jsme slyšeli!

"Už je ten tam!" soudil stárek; "patrně spad' se břehu, narazil se a zůstal tam. Už jen ho s bidlem hledat!"

Mládek ale ještě měl jiskřičku naděje. Kdož ví, neostal-li žížeň, a nezatoulal-li se na přivoz? "Hahahou! habou!" počal houkat na přivozníkovou.

Za chvíli přidrčotal se starý Štěpán s pramicí.

Mládek se stárkem sběhli k němu pod břeh, bědující Napadal se sekerníkem a práškem zůstali na břehu.

"Neptěvážel jste, Štěpánku, teď nikoho od nás?" křičí mu mládek do pravého ucha.

"Ne." "Ani tak před půl hodinou?" houká mu stárek zase do levého ucha.

"Ne." "Pak se utopil!" houkají mu obadva najednou do obou uší.

"Kdo to? Kdo?" leká se starý přivozník a nastavil by s chutí třetí ucho, kdyby jaké ještě měl v zásobě.

"Vy ho sotva budete znát," křičí nyní jeden přes druhého, "Brousil nebo pandrhol, náš karamád."

Starý Štěpán potřásl hlavou, jako by se nemohl na něho upamatovat.

"Napadal na pravou nohu!" houkal mládek znova.

"Tak ten?" — sepal v údivu ruce náš natvrdlý parkos. "A chudák!"

"Musíte nám ho pomoci hledat, strejčku", vybízel nyní co hlasu měl stárek.

"No, jak Pánbůh den dá," přikyvovav dobrý Štěpán, "kde pak se to stalo?"

Řekli mu, kde, popáli mu šťastnou dobrou noc a vraceli se rozčileni do mlýna. Tentokrát dlouho nemohl nikdo usnout; "škoda ho!" ozvalo se přes tu chvíli brzy z toho, brzy z onoho kouta a zase se znova zapalovaly dýmky a znova se vzpomínalo, jaký to byl sice lehkotvárný pasažér, ale takto z gruntu dobrý karamád ten Brousil. Napadal stále jen vzlykal: "A já mu to předpovídal!"

Zatím si starý Štěpán ve své boudě na přivoze dobře schrupnul a jedva sluníčko od řevnické strany počalo se na svět hrabat, už byl vzhůra a už odvázal zvolna pramici a po vodě s ní ke mlýnu, aby hledal toho nebožtíka. Věděl, že za to od mlynářské chasy kápně trochu mouky na placky a krom toho ještě od pana otce na nějakou tu sklenku "patálie". Hledá pozorně už hezkou chvíli, štrárá bidlem pod keře na pravém břehu, kde se to nečestně mělo přihodit, když si tu povšimne, jak z protějšího břehu, s ostrova na něj jeden z mlynářských živé kývá a nepochybně taky volá. Doplaví se tedy k němu a nastavuje ucho. Mlynářský ptákočí do pramice a ptá se ho, co tu hledá?

"Nu co, toho utopeného," na to Štěpán.

"Někdo se utopil?" žasne mlynářský.

Štěpán na něj vyvalí oči: "A to jste pěkný ospala karamád, když to ani nevíte! Napadal, chudák, dnes prý brzy po půl noci!"

V mlynářském hrklo: "Ale jděte — Napadal?! To není ani možné!"

"Už je, už je," pokyvoval starý Štěpán vážně hlavou a znova odrážel.

"Inu hrome, tohle je malér," jektal zděšený mlynářský a honem se chápá bidla, aby pomáhal také křápat po utopeném. Křičí už tak hodnou chvíli sem a tam, po nešťastném utopení ani památky. S hluchými těžká rozprávka, proto senadřili spolu při tom-mocho Fečl. Pojednau, právě když štrárali již skoro pod semou pilou, vytrhne se valběrá chasa ze mlýna

a s rytným smíchem pádí ku břehu, volajíc: "Brousile! Pandrholo! Tu ho máme!"

Mlynářský na pramici sebou škubne, vyvalí oči a pustí bidlo: "Napadale!" a skokem je na břehu. "Já tě jako blázen hledám v Berounce!"

"Ty mne" fehtá se Brousilovi do očí vyjevený Napadal.

"Nu, ano, vždyť prý se's utopil!"

"Tohle je dobré! My zas dali tebe hledat, poněvadž jsme nemysleli nic jinak, nežli že's ty se utopil!"

"Já? Ani mne nenapadlo! Ale měl jsem včera nějakou divokou; ani nevím proč, přešel jsem po lávce na ostrov a tam jsem při svlékání usnul jako dřevo a spal až do rosy. Probudím se, a tu vidím Štěpána, jak hledá utopeného. Ptám se, kdo se utopil a prý — Napadal!"

"Hahaha!" chytíl se teď stárek za břicho, "to nejspíš jak mu mládek houk' do ucha, že jste napadal na nohu!"

"A tak já tedy vlastně hledal sama sebe?" kuckal se nyní pandrhol Brousil smíchy sám: "No tohle se mi ještě jakživo nepřitřelo až dnes!"

Bolesti v prsou když trpíte nastužením jsou často prvními příznaky zánětu plicního. Navlažte-li jemný vlhčný kárák s Chamberlain's Pain Balm a obvážete je nad místem kde bolest máte, počtíte okamžitě úlevu a předejete, tak nebezpečí zánětu plic. Podobným způsobem vyléčíte i bolesti v zádech v několika hodinách. Na prodej ve všech lékárnách.

KUPTÉ SI přeplavní - listky

DO ANEBU Z ČECH U

J. J. Havelky

Z Chicaga do

Bodenbachu, Časlavi, Chrudimi, Chebu, Karlových Var, Klatov, Litomyšle, Neponouku, Pardubic, Písně, Písku, Prahy, Tábora, Domažlic, Teplic a t. d.

Adresujte: J. J. HAVELKA,

Lake Shore & Michigan Southern Depot, Chicago, Ill.

Těto obstarává pojištění za nejnížší ceny 2 14 E. Van Buren St., Room 31.

Zase jeden týden báječně nízkých cen

ZA VEŠKERÉ ZBOŽÍ BUDE ORECENSTVU POSKYTOVÁNO V

Boston Store.

Očekávající ohromný nával lidu tento měsíc ze všech končin do Omahy, zásobili jsme se dle možnosti nejlepšími zbožím všeho druhu v takové míře, abychom mohli každého zásobiti a aby každý u nás kupující odcházal domů s přesvědčením, že Boston Store jest tím nejlepším a nejlacnějším místem na světě. Výhodné prodeje nádherného zboží, jakými hodláme přiznive své tento týden překvapiti, překonají veškeré dosa- vadní naše snahy. Navštivte tento týden náš závod a v každém od- boru, kamkoliv pohlednete, shle- dáte zboží nejnovější a nejlepší jakosti nabízené za ceny tak ní- zké, že zůstanete nad tím až poza- staveni. Poukazujeme tentokrát zejména na naše skvostné

Ženské pláště..... zimní obleky..... a nové kožesíny....

Máme v oboru tomto ten nej- nádhernější sklad v Omaze. Jsou to New Yorkské nejnovější mody a dochází nás každou hodinu nové zásoby. J. L. Brandeis & Sons mají takých největších sklad v Omaze a prodávají je též nejlacněji.

Ženské pláště prodáváme: Vkusné \$7.50 pouze za . . . \$4.98 \$9.00 kazajky velmi vkusné . \$6.75 \$11.00 kazajky z jemné vlněné Kersey látky, satinem podšívá- né, za \$9.98 \$16.50 kazajky z velmi jemných vlněných látek a s hedvábnou podšívkou, za \$12.50 \$18.75 kazajky z nejjemnějších vlněných látek, černých, aneb barevných, z jemných Melton látek, se skvostnými podšívka- mi a dobrými krejčovskými fe- meslákky hotovené, za . . . \$15.00

J. L. Brandeis & Sons, 16. & Douglas ul.

Dr. E. Holovtchiner

český lékař.
Office na rohu 15. a Howard ul. Sho- ly's Block, č. dveří 210.
Telefon 1438.

V písařské nalesen. od 10 do 12 hodin ráno, od 2 do 4 odpoledne a od 7 do 8 večer.
Obydlí v číslu 1619 Center ulice.
Telefon 1674.

FR. CUBA

...ČESKÝ PRÁVNÍK...
VE SCHUYLER - NEBR.

Vede právní pře při všech sou- dech v kterékoli části státu a po- slouží právní radou ve všech pří- padech. Pečuje bedlivě a osobně o všechny záležitosti mu svěřené.
REFERENCE: Bankovní dům F. Földy. Adresujte: Fr. Cuba, Shuyler, Neb

Dr. L. H. SIXTA,

český lékař.
SCHUYLER, NEBR.
Písařna v Hollmanově bloku.
V druhém poschodí.

Louis Berka,

český právník.
Písařna v číslu 938 N. T. Life Bldg., Omah.

Kdokoliv potřebuje právníka pomoci, aho- dá v psan Berkaovi právníka zkušeného, který dlouholetou zkušeností svojí může krajanům a tím kdykoliv správně o- sudiť. 25-17

Frank Doležal,

český právník
FREMONT, - NEBRASKA

Vyřizuje veškeré soudní a právní zále- žitosti při vrchním, aneb krajském soudu v kterémkoliv okresu. Máje důkladné znalosti práv, nabízí služeb svých et. krajanům ve všech částech státu. 2117.

STAVEBNÍ DRVI dodáno na Vaší stanici.
Doprava zaplácena.
Za velkoobchodní ceny Můžete koupiti stavební dříví tak laci- no jako váš obchodník a ušetřit jeho výtěžek pro sebe. Nenalezíme k žádné kombinaci. Zaslěta nám děty za dopravu. Adresujte:
UNION LUMBER CO., Winona, Minn.
TH24-1r Píšte laskavě anglicky.

VÁLEČNÉ ALBUM.
DĚJINY AMERICKO - ŠPANĚLSKÉ VÁLKY V OBRAZECH

JSOUCE přesvědčení, že mnozí z čtenářů našich přejí si zachovati na památku vše, co vztahuje se k této památné udalosti, zaopatřili jsme toto válečné album, kteréž doplňo- vati bude "Dějiny války", jež odběratelům co premii nabízíme a pčzůstávati bude z osmi sešitů a sice jak následuje:

ADMIRAL DEWEY

Obsah sešitu třetího jest jak následuje:
Admiral Dewey. Hrdina manilský. Obrněný křižák Olympia. Obrněný křižák Baltimore. Obrněný křižák Raleigh. Obr- něný křižák Boston. Dělová loďice Concord. Lehká dělová loďice Petrel. Velká námořská bitva v zálivu manilském (dvoustránkový obraz). Dvouvěžový monitor Monterey. Obrněný křižák Charleston. Střelení do terče z děla Mužstvo křižáku Baltimore. Rosario ulice v Manile. Bam- busová chýže (bungalow) v Manile. Dvouvěžový monitor Monadnock. Cukrovar v Manile.

Čtvrtý sešit válečného album věnován jest admirálu Sampsonu a jeho vítězstvím.

SEŠIT PRVNÍ: Maine a její zničení.
SEŠIT DRUHÝ: První oběť války.

Sešity ostatní budou jak následuje:

SEŠIT HOBSONŮV: Loď Merrimack a její potopení.
SEŠIT ADMIRÁLA SCHLEYE: Zničení loďstva Cerverova.
SEŠIT SCHAFTERŮV: Oblehání a dobytí Santiaga.
SEŠIT MILESŮV a MERRITTŮV: Válečné operace na Porto Rico a Filipínách.

Všech těchto osm sešitů překrásného tohoto váleč- ného album, každý sešit o 16ti stranách, velikosti 11x13 3/4 palců, nabízíme našim předplatitelům co premii za nepatrný doplatek 30 centů. Sešity posud vyšlé obdržti ti, kdož si válečné album za premii vyvolí, v zápatí. Ostatní sešity ob- držti tak, jak budou vycházeti, totiž každý týden jeden.

Celkem budou obsahovati tyto sešity asi 200 krásných vy- obrazení a můžeme ujistiti každého, že bude touto premii co nejlépe uspokojen.

Ydauatelstvo Pokroku Zapadu.